

รายงานฉบับสมบูรณ์
กิจกรรมส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มศักยภาพการ
ผลิตและเศรษฐกิจชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แพลตฟอร์มบ่มเพาะหมู่บ้านวิทยาศาสตร์
(Science Community Incubator : SCI)

โครงการอรัญญิกนิเวศ: พลังชุมชนสู่การพัฒนามีดไทยด้วยนวัตกรรม
(ปีที่ 1)

โดย นายอภุช วรรณประภา
คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะและการออกแบบ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เสนอต่อ

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการ “อรัญญิกนิวเจน: พลังชุมชนสู่การพัฒนาวิถีไทยด้วยนวัตกรรม” เป็นโครงการที่ได้รับทุนจากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กิจกรรมส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและเศรษฐกิจชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 แพลตฟอร์มบ่มเพาะหมู่บ้านวิทยาศาสตร์ (Science Community Incubator : SCI) โดย ศูนย์วิจัยและออกแบบงานสร้างสรรค์ (AADx) คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะและการออกแบบ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยได้ได้เริ่มและดำเนินการเพื่อยกระดับคุณภาพและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์มีดอรัญญิก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อันเป็นมรดกภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีชื่อเสียงยาวนาน

โครงการมีเป้าหมายหลักในการผสมผสาน ภูมิปัญญาช่างฝีมือดั้งเดิม เข้ากับ เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ เพื่อสร้างมาตรฐานการผลิตที่ตอบโจทย์ทั้งตลาดภายในประเทศและตลาดสากล กิจกรรมสำคัญครอบคลุมตั้งแต่การออกแบบ การใช้วัสดุและเครื่องมือที่เหมาะสม การพัฒนาทักษะช่างฝีมือ ไปจนถึงการสร้างช่องทางการตลาดใหม่ ๆ พร้อมทั้งคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน

ผลลัพธ์ของโครงการทำให้มีดอรัญญิก คงเอกลักษณ์ความคมและศิลปะการตีเหล็ก ควบคู่ไปกับมาตรฐานคุณภาพที่สูงขึ้น สร้างความมั่นใจแก่ผู้บริโภค ตลอดจนช่วยเพิ่มรายได้และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนท้องถิ่น ขณะเดียวกันยังเป็นต้นแบบในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนไทยด้วยนวัตกรรม เพื่อก้าวสู่การแข่งขันในระดับสากลอย่างยั่งยืน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อณิศา สวัสดิ์ศรี)

คณบดีคณะสถาปัตยกรรม ศิลปะและการออกแบบ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร.....	ก
สารบัญ.....	ข
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 หลักการและเหตุผล.....	01
1.2 วัตถุประสงค์.....	02
1.3 กลุ่มเป้าหมาย.....	04
1.4 ระยะเวลาดำเนินการ.....	04
1.5 ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain).....	04
1.6 แผนธุรกิจชุมชนหรือโมเดลธุรกิจ.....	06
1.7 แผนการดำเนินงาน (Gantt Chart).....	06
1.8 ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ.....	10
1.9 หน่วยงานสนับสนุน.....	10
1.10 ผลกระทบ.....	10
1.11 งบประมาณขอรับการสนับสนุน.....	11
1.12 การรายงานความก้าวหน้าติดตามและประเมินผล.....	12
บทที่ 2 ผลการดำเนินงาน	
2.1 แผนการดำเนินงานของโครงการ.....	14
2.2 สรุปขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนของแต่ละกิจกรรมที่กำหนด.....	15
2.3 การประเมินผลการดำเนินกิจกรรมของโครงการ.....	21
บทที่ 3 สรุปผลการดำเนินงาน	
3.1 สรุปผลการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของโครงการในภาพรวม ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ.....	23
3.2 สรุปผลการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของโครงการใน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568.....	24
3.3 การประเมินผลกระทบจากการดำเนินโครงการ.....	24
3.4 สรุปกิจกรรมที่บรรลุเป้าหมายตามแผนการดำเนินงานของโครงการ.....	26
3.5 สรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณตามรายการกิจกรรมที่ระบุไว้ในข้อเสนอโครงการ.....	27
บทที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ	
4.1 ปัญหา/อุปสรรค.....	28
4.2 ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข.....	28
ภาคผนวก	

บทที่ 1

บทนำ

- 1.1 หลักการและเหตุผล
- 1.2 วัตถุประสงค์
- 1.3 กลุ่มเป้าหมาย
- 1.4 ระยะเวลาดำเนินการ
- 1.5 ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)
- 1.6 แผนธุรกิจชุมชนหรือโมเดลธุรกิจ
- 1.7 แผนการดำเนินงาน (Gantt Chart)
- 1.8 ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ
- 1.9 หน่วยงานสนับสนุน
- 1.10 ผลกระทบ
- 1.11 งบประมาณขอรับการสนับสนุน
- 1.12 การรายงานความก้าวหน้าติดตามและประเมินผล

บทนำประกอบด้วยข้อมูล ดังนี้

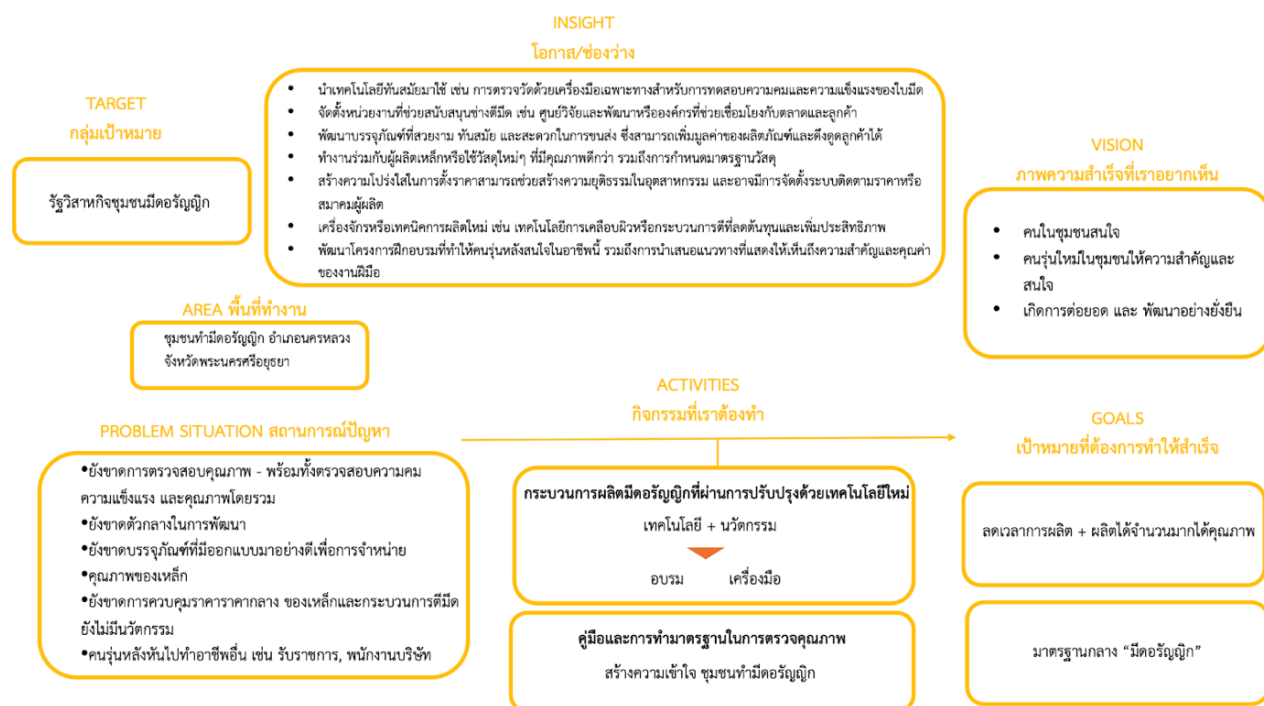
1.1 หลักการและเหตุผล

โครงการพัฒนาคุณภาพมีดอร์ญูญักด้วยนวัตกรรมเกิดขึ้นจากการเห็นถึงความสำคัญของการรักษาภูมิปัญญาและศิลปะการทำมีดที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนออร์ญูญัก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีประวัติความเป็นมายาวนานและมีชื่อเสียงด้านคุณภาพและฝีมือที่ประณีต อย่างไรก็ตาม ด้วยการเปลี่ยนแปลงของตลาดและเทคโนโลยีสมัยใหม่ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของความต้องการผู้บริโภคในปัจจุบัน ชุมชนผู้ผลิตมีดจึงต้องเผชิญกับความท้าทายในการคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ ในขณะเดียวกันต้องพัฒนาคุณภาพและขยายช่องทางการขาย

โครงการนี้มีจุดประสงค์ในการพัฒนาคุณภาพและสร้างมาตรฐานมีดอร์ญูญักโดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการผลิต ตั้งแต่ต้นน้ำยันปลายน้ำ เพื่อการออกแบบและสร้างคุณภาพ เพื่อให้สินค้ามีความทันสมัย ได้มาตรฐาน พร้อมทั้งใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการพัฒนาช่างฝีมือในชุมชนให้มีทักษะที่เพิ่มขึ้น สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ร่วมกับการรักษาภูมิปัญญาดั้งเดิม ทำให้ช่างฝีมือได้รับการพัฒนาและสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับคนรุ่นต่อไปได้

นอกจากนี้ โครงการยังมุ่งเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ผ่านการออกแบบวัสดุการผลิตที่ทันสมัย แต่ยังคงเอกลักษณ์ของชุมชนออร์ญูญักออกไปยังผู้บริโภคในวงกว้าง โครงการนี้จึงเป็นการเสริมสร้าง

ศักยภาพของชุมชนในด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์ พร้อมนำเทคโนโลยีมาใช้ และช่วยให้มีเครือข่ายคอกความคืบหน้า และสวยงามตลอดกาลอย่างยั่งยืน

อุตสาหกรรมชุมชนผลิตมีดมีเครือข่ายมีต้นกำเนิดจากชุมชนมีเครือข่ายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีชื่อเสียงในด้านการผลิตมีดคุณภาพสูงที่มีความคงทนและสวยงามเฉพาะตัว การผลิตมีดมีเครือข่ายมีรากฐานมาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน โดยใช้เทคนิคการตีเหล็กและการตกแต่งที่เป็นเอกลักษณ์

ปัจจุบัน อุตสาหกรรมนี้กำลังเผชิญกับความท้าทายใหม่ๆ เช่น การแข่งขันจากต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงของความต้องการตลาด และการเข้าถึงเทคโนโลยีที่ทันสมัย

ข้อมูลวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่นำไปใช้แก้ปัญหา

ประเด็นปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหาด้วย วนทน. / การบริหารจัดการ
ยังขาดการตรวจสอบคุณภาพ - พร้อมทั้งตรวจสอบความแข็งแรง และความทนทานโดยรวม	นำเทคโนโลยีทันสมัยมาใช้ เช่น การตรวจวัดด้วยเครื่องมือเฉพาะทางสำหรับการทดสอบความแข็งแรงและความทนทานของใบมีด
ยังขาดตัวกลางในการพัฒนา	จัดตั้งหน่วยงานที่ช่วยสนับสนุนช่างฝีมือ เช่น ศูนย์วิจัยและพัฒนาหรือองค์กรที่ช่วยเชื่อมโยงกับตลาดและลูกค้า

ประเด็นปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหาด้วย วทน. / การบริหารจัดการ
ยังขาดบรรจุภัณฑ์ที่มีออกแบบมาอย่างดีเพื่อการจำหน่าย	พัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่สวยงาม ทันสมัย และสะดวกในการขนส่ง ซึ่งสามารถเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์และดึงดูดลูกค้าได้
คุณภาพของเหล็ก	ทำงานร่วมกับผู้ผลิตเหล็กหรือใช้วัสดุใหม่ ๆ ที่มีคุณภาพดีกว่า รวมถึงการกำหนดมาตรฐานวัสดุ
ยังขาดการควบคุมราคากลาง ของเหล็กและกระบวนการตีมีด ยังไม่มีนวัตกรรม	• สร้างความโปร่งใสในการตั้งราคาสามารถช่วยสร้างความยุติธรรมในอุตสาหกรรม และอาจมีการจัดตั้งระบบติดตามราคาหรือสมาคมผู้ผลิต • เครื่องจักรหรือเทคนิคการผลิตใหม่ เช่น เทคโนโลยีการเคลือบผิวหรือกระบวนการตีที่ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพ
คนรุ่นหลังหันไปทำอาชีพอื่น เช่น รับราชการ, พนักงานบริษัท	พัฒนาโครงการฝึกอบรมที่ทำให้คนรุ่นหลังสนใจในอาชีพนี้ รวมถึงการนำเสนอแนวทางที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและคุณค่าของงานฝีมือ

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อยกระดับกระบวนการผลิตและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อเพิ่มคุณภาพและความคงทนของมีดอรัญญิก และพัฒนาศักยภาพของชุมชนให้มีความเข้มแข็งในการพึ่งตนเอง สามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาจัดการในด้านการผลิต สำหรับจำหน่ายผลผลิตให้ได้มาตรฐานสากลอย่างเป็นระบบและยั่งยืน โดยได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพภายใน 1 ปี

2. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนที่ผลิตมีดอรัญญิก และพึ่งพาอาศัยกันภายในชุมชน โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 50 คน ในปีที่ 1 และจำนวน 100 คนในปีที่ 2 และปีที่ 3

3. เป็นการสร้างภาคีเครือข่ายการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยฯ โดยมีหน่วยงานความร่วมมืออย่างน้อย 3 หน่วยงาน ภายใน 1 ปี

1.3 กลุ่มเป้าหมาย

ชื่อกลุ่มเป้าหมาย หมู่บ้านหัตถกรรมมีดอรัญญิก.

ชื่อผู้ประสานงาน นายไพโรจน์ พจน์ด้วง

เบอร์โทร 065-728-7994

เลขที่ 99 ม.8 ต.ท่าช้าง อ.นครหลวง จ.พระนครศรีอยุธยา 13260

พิกัดของกลุ่มเป้าหมาย...ละติจูด 14.510566309250601 ลองจิจูด 100.64353491613835

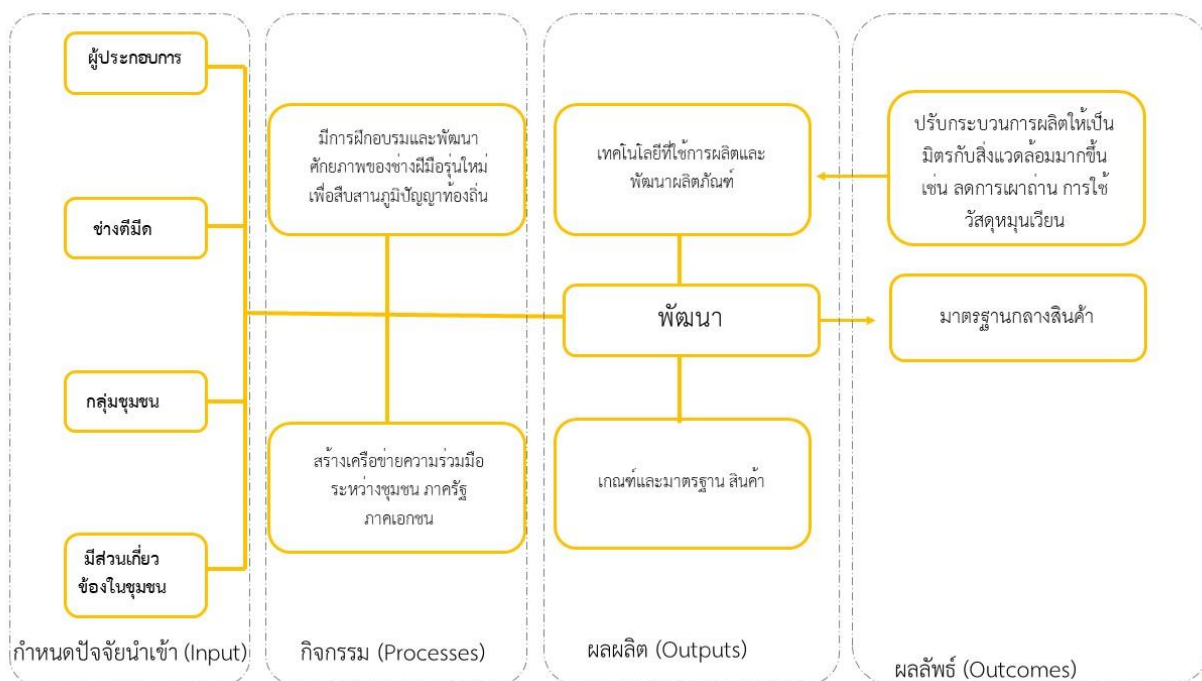
ปัจจุบันกลุ่มชุมชนผลิตมีดอรัญญิกมีความเชี่ยวชาญในการตีเหล็กและผลิตมีดคุณภาพสูงจากภูมิปัญญาดั้งเดิม แต่ยังคงพึ่งพาการผลิตแบบดั้งเดิมและตลาดท้องถิ่นเป็นหลัก เผชิญความท้าทายด้านต้นทุนการผลิตสูงและการสืบทอดอาชีพให้กับรุ่นใหม่ นอกจากนี้ การตลาดและช่องทางจัดจำหน่ายยังจำกัด ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงตลาดกว้างขวางได้ แม้ว่าจะมีความพยายามในการสร้างแบรนด์และใช้เทคโนโลยีในการผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่า แต่ยังคงขาดองค์ความรู้และการสนับสนุนในการพัฒนา กลุ่มชุมชนผลิตมีดอรัญญิกมีโอกาสเติบโตหากได้รับการส่งเสริมในด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม โดยนำองค์ความรู้จาก ศูนย์วิจัยและออกแบบงานสร้างสรรค์ (AADx) จากคณะสถาปัตยกรรม ศิลปะและการออกแบบ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) เพื่อสร้างโอกาสพัฒนาแบรนด์ บรรลุภัณฑ์ และการตลาด รวมถึงการสนับสนุนด้านนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและขยายตลาดในอนาคต

1.4 ระยะเวลาดำเนินการ: วันเริ่มต้น - สิ้นสุดโครงการจากการวางแผนระยะยาว 3 ปี

ระยะเวลาดำเนินโครงการ ปีพ.ศ. 2568 – 2570

1.5 ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)

สร้างนวัตกรรมตรวจสอบคุณภาพ ที่ตอบโจทย์การพัฒนาชุมชนลดความเหลื่อมล้ำสร้างมาตรฐานสินค้า เพิ่มโอกาสของการเข้าถึง วทน. เพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนเพิ่มขีดความสามารถการผลิต และมาตรฐานในการบริหารจัดการตนเอง มีความสามารถในการบริหารห่วงโซ่คุณค่าเพื่อเศรษฐกิจชุมชน ตลอดจนมีการสร้างระบบข้อมูล สามารถสืบค้นและสร้างเครือข่าย และมาตรฐานของการผลิตอรัญญิก ในชุมชน

กิจกรรมหลัก (Primary Activities)

1. การนำเข้า (Inbound Logistics) คัดสรรวัตถุดิบคุณภาพสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น เหล็กและไม้ที่มีความทนทานและผ่านกระบวนการผลิตอย่างยั่งยืนใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บและตรวจสอบสต็อกวัตถุดิบที่ทันสมัยเพื่อลดของเสียและควบคุมต้นทุน
2. การดำเนินการผลิต (Operations) นำนวัตกรรมเข้ามาปรับปรุงกระบวนการผลิต อุปกรณ์ที่ช่วยลดแรงงานในการเจียรไน การฝึกอบรมทักษะให้กับคนรุ่นใหม่ เพื่อรักษาเทคนิคการผลิตแบบดั้งเดิมและผสมผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่
3. การกระจายสินค้า (Outbound Logistics) ใช้ระบบการจัดส่งและขนส่งที่เชื่อมต่อออนไลน์ เพื่อให้สามารถติดตามการส่งมอบได้อย่างแม่นยำและรวดเร็ว การร่วมมือกับผู้แทนจำหน่ายในและต่างประเทศเพื่อขยายช่องทางการขายให้ทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ
4. การตลาดและการขาย (Marketing & Sales) การพัฒนาเรื่องราวและภาพลักษณ์ที่ทันสมัยของมีดอร์ญุ๊กโดยใช้การเล่าเรื่อง (storytelling) เพื่อสร้างความน่าสนใจแก่ผู้บริโภคทำแคมเปญการตลาดออนไลน์ผ่านโซเชียลมีเดียและอีคอมเมิร์ซ เพื่อขยายฐานลูกค้ากลุ่มใหม่ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
5. การให้บริการหลังการขาย (Service) เสนอการรับประกันและบริการซ่อมบำรุงที่มาตรฐาน พร้อมคำแนะนำในการดูแลรักษาให้ยาวนาน เปิดช่องทางให้คำปรึกษาหรือบริการฝึกอบรมวิธีการใช้งานและดูแลรักษา สำหรับลูกค้าที่สนใจ

กิจกรรมสนับสนุน (Support Activities)

1. โครงสร้างพื้นฐานของบริษัท (Firm Infrastructure) การใช้ระบบบริหารจัดการที่ทันสมัย เช่น การบริหารจัดการสต็อกอัตโนมัติ การวางแผนผลิต และการวิเคราะห์ข้อมูลลูกค้า
2. การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management) การสรรหาผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบและการผลิต พร้อมทั้งพัฒนาเยาวชนที่มีศักยภาพ เพื่อถ่ายทอดทักษะและความรู้
3. การวิจัยและพัฒนา (Technology Development) พัฒนานวัตกรรมในการออกแบบและเทคโนโลยีการผลิต เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพสูงและแตกต่างจากมิตรทั่วไปการทำวิจัยตลาดเพื่อเข้าใจแนวโน้มความต้องการของลูกค้าในการใช้งานมิดในยุคใหม่
4. การจัดหา (Procurement) คัดสรรวัสดุและเทคโนโลยีที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การสร้างเครือข่ายการจัดซื้อร่วมกับซัพพลายเออร์ที่สนับสนุนการผลิตอย่างยั่งยืน โครงสร้างห่วงโซ่คุณค่าในโครงการนี้จะช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ทันสมัยและยั่งยืนให้กับมิดออร์นุญิก ขยายโอกาสในการแข่งขันและตอบสนองต่อความต้องการของตลาดสมัยใหม่

1.6 แผนธุรกิจชุมชนหรือโมเดลธุรกิจ

Key Partners 	Key Activities 	Value Propositions 	Customer Relationships 	Customer Segments
- ศูนย์วิจัยและออกแบบงานสร้างสรรค์ (AADx) คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะและการออกแบบ สจล. - ผู้จำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์การผลิตมิด - พ่อค้าคนกลางหรือร้านค้าจำหน่ายสินค้าทดแทนกรรม - หน่วยงานรับรองคุณภาพ - ผู้ให้บริการขนส่ง - E-commerce	- การผลิตและควบคุมคุณภาพมิดให้ได้มาตรฐาน - การออกแบบและพัฒนา - ได้รับการรับรองจากหน่วยงานรับรองคุณภาพที่เกี่ยวข้อง - การประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ - หาเครือข่ายความร่วมมือ	- มิดทำมือ ด้วยมือดั้งเดิมของชุมชนออร์นุญิก ทุกกระบวนการผลิตทำด้วยมือทุกขั้นตอน - มิดที่มีความแข็งแรง ทนทาน อายุการใช้งานยาวนานกว่ามิดทั่วไป - มีรูปลักษณ์สวยงาม คงความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนออร์นุญิก - การออกแบบไม่มีความหลากหลาย - ใช้งานในชีวิตประจำวันได้ - สามารถออกแบบสั่งทำพิเศษ (Customize) ตามความต้องการของลูกค้าได้	- ให้ความสำคัญเรื่องการใช้งานและการดูแลรักษา - บริการหลังการขาย (การคืนสินค้าและซ่อมแซม) - สร้างสรรค์ content ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการทำมิด การเล่าเรื่องความเป็นมา - กิจกรรมสาธิต/เวิร์กช็อปการทำมิด - ออกบูธแสดงสินค้า	- ผู้ที่ต้องการมิดคุณภาพสูงสำหรับการใช้งานในครัวเรือน - ผู้ที่ต้องการมิดสำหรับใช้ในการเกษตร - ผู้ที่ชื่นชอบกิจกรรมกลางแจ้งที่ต้องการมิดคุณภาพดี เช่น เดินป่า ตั้งแคมป์ - ผู้ที่ต้องการมิดใช้งานทั่วไปที่มีความสวยงามพร้อมคุณภาพดี
Cost Structure 		Revenue Streams 		
- ค่าวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ - ค่าแรงช่างฝีมือ - ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ - ค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมเวิร์กช็อป		- รายได้จากการขายมิดทุกประเภท (มิดทำครัว มิดเกษตร มิดเดินป่า มิดสวยงาม) - รายได้จากการขายมิดออกแบบพิเศษ - รายได้จากกิจกรรมสาธิต/เวิร์กช็อปทำมิด		

1.7 แผนการดำเนินงาน (Gantt Chart)

ระบุแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับข้อ 12 ตลอดระยะเวลาที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

1. แผนการดำเนินงานรายปี

เทคโนโลยี/ องค์ความรู้/ กิจกรรม	ปีที่ 1				ปีที่ 2				ปีที่ 3				ค่าใช้จ่าย (บาท)	ผู้รับผิดชอบ ⁴	วิธีการ ดำเนินงาน ⁵
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4			
1. ทบทวน และปรับปรุง แผน และจัด เวทีชี้แจง โครงการ													50,000.00	ศูนย์วิจัย และ ออกแบบ งาน สร้างสรรค์ (AADx)	
2. ถ่ายทอด องค์ความรู้ เทคโนโลยีที่ มีการ ถ่ายทอด 2.1 เทคโนโลยีที่ ใช้การผลิต และพัฒนา ผลิตภัณฑ์ 2.2 การเพิ่ม มูลค่า/การ แปรรูป ผลผลิตอย่าง ยั่งยืน 2.3 คู่มือ มาตรฐาน การผลิตและ การรับรอง คุณภาพ 2.4 มาตรฐาน การผลิตและ การรับรอง คุณภาพ													190,000.00		
3. กระบวนการ ผลิตมีด													240,000.00		

เทคโนโลยี/ องค์ความรู้/ กิจกรรม	ปีที่ 1				ปีที่ 2				ปีที่ 3				ค่าใช้จ่าย (บาท)	ผู้รับผิดชอบ 4	วิธีการ ดำเนินงาน 5
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4			
อรัญญิกที่ ผ่านการ ปรับปรุงด้วย เทคโนโลยี ใหม่															
4. คู่มือและ การทำ มาตรฐานใน การตรวจ คุณภาพ													60,000.00		
5. ติดตาม ประเมินผล และสรุป รายงาน													60,000.00		
สรุป งบประมาณ	200,000.00				200,000.00				200,000.00				600,000.00		

2. แผนการดำเนินงานของปีที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

เทคโนโลยี/ องค์ความรู้/ กิจกรรม	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ค่าใช้จ่าย (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	วิธีการ ดำเนินงาน
1. ทบทวน และ ปรับปรุง แผน และจัด เวทีชี้แจง โครงการ													14,940.00	ศูนย์วิจัย และ ออกแบบ งาน สร้างสรรค์ (AADx)	ทบทวน ปรับปรุงแผน และ ประสานงาน จัดเวทีชี้แจง โครงการ
2. ถ่ายทอด องค์ความรู้ เทคโนโลยีที่ มีการ ถ่ายทอด 2.1 เทคโนโลยีที่ ใช้การผลิต และพัฒนา ผลิตภัณฑ์													79,560.00		จัดอบรม รูปแบบ บรรยายและ เชิงปฏิบัติ ให้กับ กลุ่มเป้าหมาย

เทคโนโลยี/ องค์ความรู้/ กิจกรรม	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ค่าใช้จ่าย (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	วิธีการ ดำเนินงาน
2.2 การเพิ่ม มูลค่า/การ แปรรูป ผลผลิต อย่างยั่งยืน 2.3 คู่มือ มาตรฐาน การผลิต และการ รับรอง คุณภาพ 2.4 มาตรฐาน การผลิต และการ รับรอง คุณภาพ															
3. กระบวนการ ผลิตมีด อรัญญิกที่ ผ่านการ ปรับปรุง ด้วย เทคโนโลยี ใหม่													80,000.00		พัฒนา ออกแบบ และผลิตมีด ตามการ ออกแบบ
4. คู่มือและ การทำ มาตรฐานใน การตรวจ คุณภาพ													16,900.00		ผลิตคู่มือการ ตรวจสอบ มาตรฐาน คุณภาพ
5. ติดตาม ประเมินผล และสรุป รายงาน													8,600.00		สรุปรายงาน กิจกรรมและ การติดตาม ผล

1.8 ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ

ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วย	ค่าเป้าหมายในแต่ละปี		
		ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
1. จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ	คน	50	100	100
2. จำนวนเทคโนโลยีที่มีการถ่ายทอด 2.1 เทคโนโลยีที่ใช้การผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ 2.2 การเพิ่มมูลค่า/การแปรรูปผลผลิตอย่างยั่งยืน 2.3 คู่มือมาตรฐานการผลิตและการรับรองคุณภาพ 2.4 มาตรฐานการผลิตและการรับรองคุณภาพ	เรื่อง	10	10	-
3. จำนวนมีดอร์ญูญิกที่ผ่านการปรับปรุงด้วยเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีคุณภาพสูงขึ้นและมีความหลากหลายเพิ่มขึ้นที่ได้รับมาตรฐาน	ผลิตภัณฑ์	2	5	5
4. จำนวนวิทยากรชุมชนที่สร้างความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยี (หัวข้อตามข้อที่ 2)	คน	2	2	2
5. มาตรฐานในการตรวจคุณภาพ	มาตรฐาน	1	-	-
6. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	80	80	80

1.9 หน่วยงานสนับสนุน

ชื่อหน่วยงานสนับสนุน	รูปแบบการสนับสนุน
คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะและการออกแบบ สจล.	การจัดกิจกรรม
เทศบาลตำบลอรัญญิก	อาคารสถานที่

1.10 ผลกระทบ

1. เศรษฐกิจ

เพิ่มรายได้

- แบรินด์มีดอร์ญูญิกได้รับการยอมรับในตลาดสากลมากขึ้น
- มีดอร์ญูญิกมีมาตรฐานในการ ตรวจสอบคุณภาพ และการรับรอง
- รายได้ของช่างฝีมือและครอบครัวเพิ่มขึ้นจากการขายมีดที่มีคุณภาพสูงขึ้น
- การเพิ่มยอดขายจากช่องทางออนไลน์และตลาดต่างประเทศ
- มีดอร์ญูญิกที่มีคุณภาพสูงและหลากหลายเพื่อตอบโจทย์ตลาดสมัยใหม่
- เพิ่มความสามารถในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ในตลาดทั้งในและต่างประเทศ.

ลดรายจ่าย

- จัดหาแหล่งจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ที่ได้คุณภาพตามมาตรฐานและมีต้นทุนที่ต่ำกว่า หรือจัดตั้งกลุ่มเพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองราคา

2. สังคม

- มีการฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพของช่างฝีมือรุ่นใหม่เพื่อสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น
- สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างชุมชน ภาครัฐ ภาคเอกชน และนักวิชาการในการช่วยกันสร้างความเข้มแข็งให้กับช่างฝีมือ

3. สิ่งแวดล้อม

- ปรับกระบวนการผลิตให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เช่น ลดการเผาถ่าน การใช้วัสดุหมุนเวียน

1.11 งบประมาณขอรับการสนับสนุน

จำนวนทั้งสิ้น 600,000.00 บาท (รวมทุกปีที่ขอรับงบประมาณ)

ปีที่ 1 พ.ศ. 2568 จำนวน 200,000.00 บาท

ปีที่ 2 พ.ศ. 2569 จำนวน 200,000.00 บาท

ปีที่ 3 พ.ศ. 2570 จำนวน 200,000.00 บาท

รายการงบประมาณ ดังนี้

ปีงบประมาณ พ.ศ 2568

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จำนวน 200,000 บาท ประกอบด้วย

กิจกรรม	รายการค่าใช้จ่าย	ปริมาณ	ราคาต่อหน่วย	รวมเงิน
1. ประสานงานชุมชน หมู่บ้าน ภาครัฐเครือข่าย และจัดเวทีชี้แจง โครงการ การสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์พื้นที่ อนุรักษ์ วัฒนธรรมท้องถิ่น อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ค่าตอบแทนวิทยากรเสวนากลุ่ม (600 บาท* 6 ชั่วโมง* 1 วัน)	1 คน	3,600.00	3,600.00
	ค่าอาหารกลางวันผู้เข้ารับการอบรม (100 บาท/มื้อ/คน) เครื่องดื่มและอาหารว่าง (35 บาท* 2 มื้อ/คน) จำนวน 1 วัน/ ครั้ง/ 50 คน	50 คน	170.00	8,500.00

กิจกรรม	รายการค่าใช้จ่าย	ปริมาณ	ราคาต่อหน่วย	รวมเงิน
	ค่าอาหารกลางวันกรรมการ (100 บาท/มื้อ/คน) เครื่องดื่ม และอาหารว่าง (35 บาท* 2 มื้อ/คน) 10 คน จำนวน 1 วัน	10 คน	170.00	1,700.00
	วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้	1 หน่วย	1,000.00	1,000.00
2. ถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยีที่มีการถ่ายทอด	ค่าตอบแทนวิทยากรเสวนากลุ่ม (600 บาท* 6 ชั่วโมง* 4 วัน)	3 คน	14,400.00	43,200.00
2.1 เทคโนโลยีที่ใช้การผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์	ค่าอาหารกลางวันผู้เข้ารับการอบรม (100 บาท/มื้อ/คน) เครื่องดื่มและอาหารว่าง (35 บาท* 2 มื้อ/คน) จำนวน 4 วัน/ ครั้ง/ 50 คน	50 คน	680.00	34,000.00
2.2 การเพิ่มมูลค่า/การแปรรูปผลผลิต อย่างยั่งยืน				
2.3 คู่มือมาตรฐานการผลิตและการรับรองคุณภาพ	ค่าอาหารกลางวันกรรมการ (100 บาท/มื้อ/คน) เครื่องดื่ม และอาหารว่าง (35 บาท* 2 มื้อ/คน) 2 คน จำนวน 4 วัน	2 คน	680.00	1,360.00
2.4 มาตรฐานการผลิตและการรับรองคุณภาพ	วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้	1 หน่วย	1,140.00	1,140.00
3. กระบวนการผลิต มีด	ค่าจ้างเหมาจัดทำและออกแบบขั้นตอน+กระบวนการผลิตโดยใช้เทคโนโลยี	1 หน่วย	20,000.00	20,000.00
อรัญญิกที่ผ่านการปรับปรุงด้วยเทคโนโลยีใหม่	ค่าจัดทำต้นแบบมีดอรัญญิก	2 แบบ	40,000.00	40,000.00
	ค่าวัสดุที่ใช้ในการผลิต ที่เกี่ยวข้อง	1 หน่วย	20,000.00	20,000.00
4. คู่มือและการทำมาตรฐานในการตรวจสอบคุณภาพ	ค่าจ้างเหมาทำคู่มือ กำหนดมาตรฐานในการตรวจสอบคุณภาพ	1 หน่วย		16,900.00
5. ติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงาน	ค่าเดินทางวิทยากรและคณะดำเนินงาน 1 ครั้ง (ลงพื้นที่ จำนวน 1 ครั้ง) ค่าจ้างหารยนต์ภายนอกวันละ 1,800 บาท + ค่าน้ำมัน 1,800 บาท / ครั้ง	1 ครั้ง	3,600.00	3,600.00
	ค่าจัดทำรูปเล่มและเอกสารโครงการ	1 หน่วย	5,000.00	5,000.00
(สองแสนบาทถ้วน)				200,000.00

1.12 การรายงานความก้าวหน้าติดตามและประเมินผล : ผู้รับผิดชอบโครงการต้องดำเนินการ ดังนี้

1. รายงานความก้าวหน้าโครงการผ่านระบบคลินิกเทคโนโลยีออนไลน์(CMO) รายไตรมาส
2. ผู้รับผิดชอบโครงการต้องให้ผู้รับบริการตอบแบบสำรวจวัดความพึงพอใจผู้รับบริการในขณะจัดกิจกรรม และผู้รับผิดชอบโครงการต้องให้ผู้รับบริการตอบแบบติดตามผลการนำไปใช้ประโยชน์หลังสิ้นสุดการดำเนินงานของโครงการ ก่อนจัดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์
3. ผู้รับผิดชอบโครงการต้องคำนวณมูลค่าทางเศรษฐกิจ และ B/C ratio ของโครงการ

4. จัดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์เป็นอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์พร้อมหนังสือนำส่งจากหน่วยงาน ไม่เกินวันที่ 30 กันยายน (วันสิ้นสุดปีงบประมาณ) ยกเว้นมีเหตุจำเป็น หรือสุดวิสัย
5. การขอขยายเวลา หากคาดว่าโครงการจะไม่สามารถจัดกิจกรรมตามแผนที่วางไว้และมีความจำเป็นต้องขอขยายเวลา ผู้รับผิดชอบโครงการต้องจัดทำหนังสือขอขยายเวลาโดยผู้บริหารหน่วยงานเป็นผู้ลงนามในหนังสือถึง ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ก่อนวันที่ 15 กันยายน แจ้งให้ สป.อว. ทราบ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

บทที่ 2

ผลการดำเนินงาน

- 2.1 แผนการดำเนินงานของโครงการ
- 2.2 สรุปขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนของแต่ละกิจกรรมที่กำหนด
- 2.3 การประเมินผลการดำเนินกิจกรรมของโครงการ

การรายงานผลการดำเนินงาน ประกอบด้วยข้อมูล ดังนี้

2.1 แผนการดำเนินงานของโครงการ

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	สถานะการดำเนินงาน ในแต่ละกิจกรรม	
		เสร็จแล้ว	ขอขยาย เวลา
1. ทบทวนและปรับปรุงแผน และจัดเวทีชี้แจงโครงการ	ตุลาคม 2567 – พฤศจิกายน 2567	/	
2. ถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยีที่มีการถ่ายทอด 2.1 เทคโนโลยีที่ใช้การผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ 2.2 การเพิ่มมูลค่า/การแปรรูปผลผลิตอย่างยั่งยืน 2.3 คู่มือมาตรฐานการผลิตและการรับรองคุณภาพ 2.4 มาตรฐานการผลิตและการรับรองคุณภาพ	ธันวาคม 2567 – มกราคม 2568	/	
3. กระบวนการผลิตมีต่อรัญญิกที่ผ่านการปรับปรุงด้วยเทคโนโลยีใหม่	กุมภาพันธ์ 2568 – พฤษภาคม 2568	/	
4. คู่มือและการทำมาตรฐานในการตรวจคุณภาพ	มิถุนายน 2568 – สิงหาคม 2568	/	
5. ติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงาน	กันยายน 2568	/	

2.2 สรุปขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนของแต่ละกิจกรรมที่กำหนด

2.2.1 กิจกรรมทบทวนและปรับปรุงแผน และจัดเวทีชี้แจงโครงการ

ช่วงเวลา ตุลาคม 2567 – พฤศจิกายน 2567 ณ อรัญญิก อำเภอนครหลวง พระนครศรีอยุธยา

โดยมุ่งเน้นการทบทวนและปรับปรุงแผนดำเนินโครงการร่วมกับชุมชนและภาคีเครือข่าย ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในเป้าหมายและแนวทางการขับเคลื่อนโครงการ มีการนำเสนอข้อมูลด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์มีดอรัญญิก พร้อมเปิดเวทีรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้ผลิต นักออกแบบ และหน่วยงานสนับสนุน ผลลัพธ์ที่ได้คือการปรับแผนให้สอดคล้องกับความต้องการจริงของชุมชน เกิดความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสร้างความพร้อมเข้าสู่การดำเนินโครงการระยะต่อไปอย่างมีทิศทางชัดเจน

ภาพกิจกรรมทบทวนและปรับปรุงแผน และจัดเวทีชี้แจงโครงการ

รายละเอียดกิจกรรม

กิจกรรมนี้จัดขึ้นเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างชุมชนผู้ผลิตมีดอรัญญิก หน่วยงานสนับสนุน นักวิชาการ และนักออกแบบ โดยมีการนำเสนอภาพรวมโครงการ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายในระยะ 3 ปี พร้อมทั้งเปิดเวทีระดมความคิดเห็นเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแผนปฏิบัติการ ทั้งด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ นวัตกรรม เทคโนโลยีการผลิต และกลยุทธ์การตลาด การดำเนินงานยังรวมถึงการให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มตลาดสากลและโอกาสขยายช่องทางการจัดจำหน่าย เพื่อให้ชุมชนเห็นทิศทางการพัฒนาที่เป็นไปได้จริงและจับต้องได้

วิธีการดำเนินงาน

ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) โดยใช้ทั้งการบรรยาย การอภิปรายกลุ่มย่อย และการนำเสนอผลงาน เพื่อให้ผู้เข้าร่วมทุกฝ่ายได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างมีส่วนร่วม มีการใช้เครื่องมือวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ เช่น SWOT และ Value Chain Analysis เพื่อประเมินศักยภาพและจุดอ่อนของชุมชน รวมทั้งการจัดทำแผนภาพกระบวนการผลิตและตลาดของมีดอร์ญุ๊กในปัจจุบัน นอกจากนี้ ยังเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมการผลิตและการออกแบบบรรจุภัณฑ์มานำเสนอองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อเป็นทางเลือกในการพัฒนา และมีการรวบรวมข้อคิดเห็นทั้งหมดมาประมวลผลเป็นร่างแผนปฏิบัติการที่เหมาะสมกับศักยภาพของชุมชน

ผลการดำเนินงาน

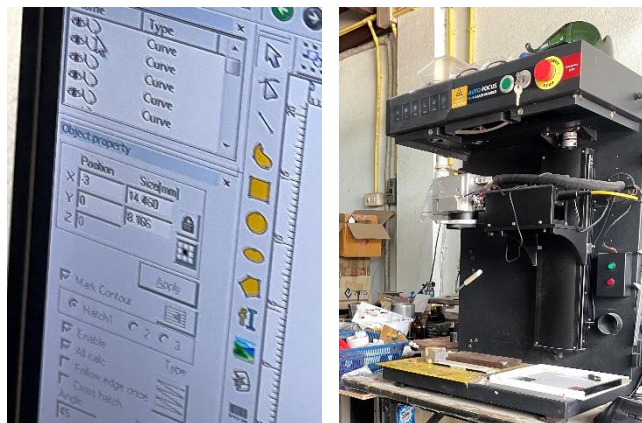
ผลจากการจัดกิจกรรมทำให้ได้ร่างแผนโครงการที่ผ่านการปรับปรุง โดยมีความชัดเจนในเรื่องทิศทางการพัฒนาและสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของชุมชนมากขึ้น ชุมชนผู้ผลิตมีดอร์ญุ๊กมีความเข้าใจและเห็นภาพรวมของการใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เกิดการยอมรับและพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน นอกจากนี้ยังเกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่างชุมชน นักวิชาการ และภาคธุรกิจ ที่จะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของโครงการในระยะยาว พร้อมทั้งปูทางสู่การขับเคลื่อนกิจกรรมอื่น ๆ ในปีถัดไปได้อย่างมั่นคง

2.2.2 กิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยีที่มีการถ่ายทอด

ช่วงเวลา ธันวาคม 2567 – มกราคม 2568 ณ อรัญญิก อำเภอนครหลวง พระนครศรีอยุธยา

ภาพกิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยีที่มีการถ่ายทอด

ภาพการทดลองใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตมีดอรัญญิก

รายละเอียดกิจกรรม

กิจกรรมมุ่งเน้นการยกระดับกระบวนการผลิตมีดอรัญญิกจากการผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยครอบคลุมตั้งแต่การคัดเลือกวัตถุดิบ การออกแบบแม่พิมพ์/ชิ้นงานต้นแบบ การนำเครื่องจักรความแม่นยำมาใช้ในขั้นตอนการตัดและขึ้นรูปชิ้นงาน ตลอดจนการปรับปรุงระบบบอบชပ်และการตกแต่งผิวให้ได้คุณภาพคงที่ พร้อมติดตั้งจุดควบคุมคุณภาพ (QC) และระบบบันทึกข้อมูลการผลิตเพื่อความสามารถในการสืบย้อน (traceability) ของสินค้า กิจกรรมรวมถึงการออกแบบสายการผลิตต้นแบบ (pilot line) ในพื้นที่ชุมชนและการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่รองรับมาตรฐานการส่งออก เพื่อเพิ่มมูลค่าต่อหน่วยและขยายช่องทางการตลาด

วิธีการดำเนินงาน

เริ่มด้วยการสำรวจและวิเคราะห์กระบวนการผลิตเดิมร่วมกับช่างชุมชน (process mapping) เพื่อระบุจุดคอขวดและโอกาสปรับปรุง จากนั้นจัดเวิร์กช็อปออกแบบร่วม (co-design) ระหว่างนักศึกษา และผู้ผลิต เพื่อกำหนดชุดเทคโนโลยีที่ โดยจัดตั้งวางแผนออกแบบสายการผลิตต้นแบบ ทดลองผลิตชุดตัวอย่างปรับปรุง SOP และมาตรการความปลอดภัยควบคู่ไปกับการฝึกอบรมทักษะการใช้งานอุปกรณ์และการบำรุงรักษาให้ช่างท้องถิ่น รวมทั้งติดตั้งระบบบันทึกข้อมูลดิจิทัลเพื่อเก็บข้อมูลวัตถุดิบ การผลิต และผลตรวจสอบคุณภาพสำหรับการวิเคราะห์และปรับปรุงต่อเนื่อง

ผลการดำเนินงาน

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นได้แก่ การลดความเบี่ยงเบนของมิติและคุณภาพระหว่างชิ้นงาน ทำให้สินค้ามีความสม่ำเสมอและมาตรฐานมากขึ้น ซึ่งเอื้อให้สามารถตอบคำสั่งซื้อขนาดใหญ่และส่งออกได้ง่ายขึ้น ความสูญเสียจากการผลิตลดลงและการใช้วัตถุดิบมีประสิทธิภาพมากขึ้น ฝ่ายช่างชุมชนได้รับทักษะด้านเทคโนโลยีและการดูแลเครื่องจักร มีการจัดทำ SOP และระบบบันทึกที่ช่วยให้ตรวจสอบย้อนกลับได้ ส่งผลให้แบรนด์และบรรจุภัณฑ์ได้รับการออกแบบเชิงพาณิชย์ที่ดึงดูดตลาดใหม่ ๆ และเกิดความร่วมมือกับผู้จัดการจำหน่าย/แพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อขยายช่องทางการขาย ทั้งยังสร้างรากฐานด้านการบริหารคุณภาพและความยั่งยืนที่ชุมชนสามารถสานต่อได้ในระยะยาว

2.2.3 กิจกรรมกระบวนการผลิตมีดอรัญญิกที่ผ่านการปรับปรุงด้วยเทคโนโลยีใหม่

ช่วงเวลา กุมภาพันธ์ 2568 – พฤษภาคม 2568 ณ อรัญญิก อำเภอนครหลวง พระนครศรีอยุธยา

ภาพกิจกรรมกระบวนการผลิตมีดอรัญญิกที่ผ่านการปรับปรุงด้วยเทคโนโลยีใหม่

ภาพกิจกรรมกระบวนการผลิตLOGO บนมีดอรัญญิกที่ผ่านการปรับปรุงด้วยเทคโนโลยีใหม่

รายละเอียดกิจกรรม

กิจกรรมมุ่งขยายผลการปรับปรุงกระบวนการจากต้นแบบสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ โดยเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในระดับกลุ่มผู้ผลิต การติดตั้งอุปกรณ์ควบคุมกระบวนการ (process control) เช่น เตาอบชุบที่ควบคุมบรรยากาศและอุณหภูมิได้แม่นยำ ระบบการเจียระไนที่มีมาตรฐาน และเครื่องมือวัดความเที่ยงตรงของมิติและความแข็งของเหล็ก เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีค่าทางเทคนิคสม่ำเสมอ การจัดทำมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ (QC checklist) สำหรับทุกขั้นตอน และการเตรียมความพร้อมด้านบรรจุภัณฑ์และการรับรองมาตรฐานที่จำเป็นสำหรับการขยายตลาด

วิธีการดำเนินงาน

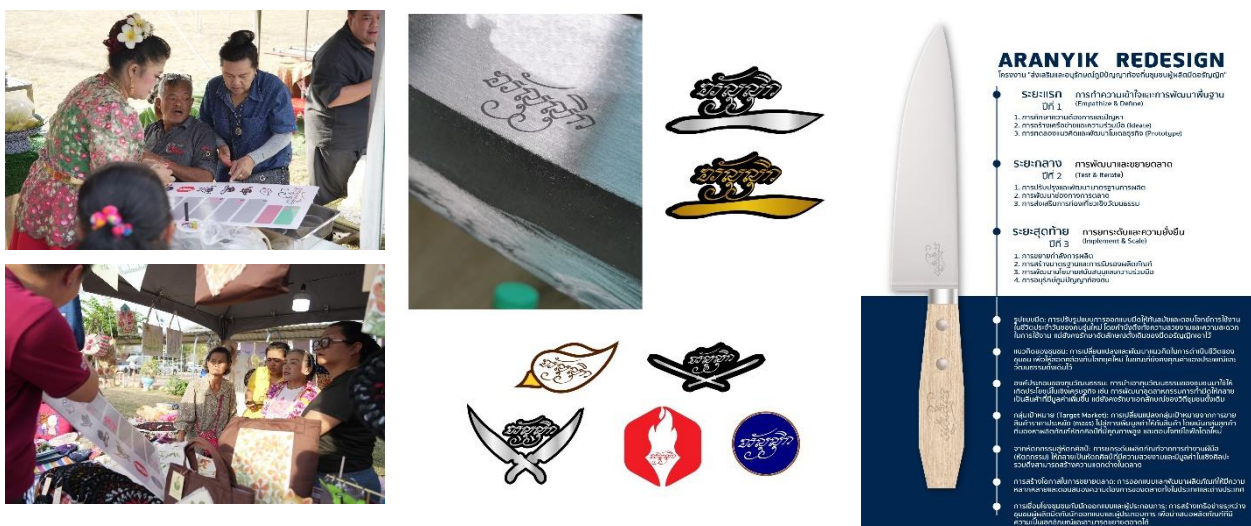
เริ่มจากการออกแบบแผนขยายกำลังผลิตร่วมกับตัวแทนช่างชุมชน โดยแบ่งเป็นโมดูลการทำงานที่ชัดเจน (preparation → forging → heat treatment → finishing → QC → packing) ติดตั้งเครื่องมือที่จำเป็นพร้อมแผนการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (preventive maintenance) จัดทำคู่มือปฏิบัติงาน (SOP) และจุดตรวจสอบคุณภาพ (QC checkpoints) นอกจากนี้ดำเนินการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้ช่างท้องถิ่นครอบคลุมการใช้อุปกรณ์ c9jpy' แต่ยังคงคุณค่าการผลิตแบบดั้งเดิมของอรัญญิก

ผลการดำเนินงาน

ผลลัพธ์จากการขยายระบบและติดตั้งกระบวนการควบคุมทำให้อัตราความผิดพลาดของชิ้นงานลดลงอย่างมีนัยสำคัญ การใช้วัตถุดิบมีประสิทธิภาพขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลงและความสามารถในการตอบสนองคำสั่งซื้อเพิ่มขึ้น ระยะเวลาในการผลิตต่อชิ้น (lead time) สั้นลงและความสม่ำเสมอของคุณภาพเพิ่มขึ้น ทำให้มีความเป็นไปได้ในการรับคำสั่งซื้อจำนวนมากและการส่งออกได้ง่ายขึ้น ผู้ผลิตในชุมชนได้รับทักษะด้านการใช้อุปกรณ์และการจัดการคุณภาพ เกิดการรวบรวมข้อมูลเชิงระบบที่ช่วยให้วิเคราะห์ปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และชุมชนสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นหลักฐานในการขอการรับรองมาตรฐานหรือการเข้าร่วมเครือข่ายการจัดซื้อของภาคธุรกิจได้ในระยะถัดไป

2.2.4 กิจกรรมคู่มือและการทำมาตรฐานในการตรวจคุณภาพ

ช่วงเวลา มิถุนายน 2568 – สิงหาคม 2568 ณ อรัญญิก อำเภอนครหลวง พระนครศรีอยุธยา

ภาพกิจกรรมสร้างสัญลักษณ์ และคู่มือและการทำมาตรฐานในการตรวจคุณภาพกับคนในพื้นที่และผู้ผลิตมีด

รายละเอียดกิจกรรม

กิจกรรมนี้มุ่งเน้นการจัดทำคู่มือและมาตรฐานการตรวจสอบคุณภาพมีดอรัญญิกที่ชัดเจน ครอบคลุมตั้งแต่วัตถุดิบ กระบวนการผลิต ไปจนถึงการตรวจสอบสินค้าสำเร็จรูป โดยกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในด้านความแข็งแรงของเหล็ก ความคม ความสมดุลของมีด การยึดติดระหว่างด้ามและใบมีด รวมถึงความสวยงามของผิวและรูปทรง คู่มือดังกล่าวจะเป็นเอกสารกลางที่ทั้งช่าง ผู้ประกอบการ และผู้ตรวจสอบสามารถใช้อ้างอิงร่วมกัน เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือของผลิตภัณฑ์และรองรับการเข้าสู่มาตรฐานอุตสาหกรรม รวมถึงเป็นรากฐานสำหรับการขอการรับรองมาตรฐานในอนาคต

วิธีการดำเนินงาน

ดำเนินการสำรวจและรวบรวมมาตรฐานการผลิตมีดและเครื่องมือโลหะทั้งในและต่างประเทศเพื่อนำมาวิเคราะห์ความเหมาะสม จากนั้นจัดทำร่างมาตรฐานเบื้องต้น ร่วมกับนักวิชาการ วิศวกรโลหะ และผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องมือ โดยจัดเวิร์กชอปกับกลุ่มผู้ผลิตมีดอรัญญิกเพื่อทดสอบและปรับเกณฑ์ให้ง่ายต่อการนำไปใช้จริง มีการออกแบบแบบฟอร์มตรวจสอบคุณภาพ (QC checklist) และคู่มือปฏิบัติ (manual) เพื่ออธิบายขั้นตอนการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การทดสอบสมบัติทางกล การตรวจสอบสายตา ไปจนถึงวิธีบันทึกผลการตรวจสอบ พร้อมจัดการอบรมการใช้งานคู่มือให้กับผู้ผลิตในชุมชน

ผลการดำเนินงาน

ผลจากกิจกรรมทำให้ได้ คู่มือการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานมีดอรัญญิก ที่มีรูปแบบและเกณฑ์ชัดเจนสามารถใช้ได้จริงในกระบวนการผลิตของชุมชน มีการจัดทำฟอร์มบันทึกผลตรวจสอบที่เป็นระบบ ทำให้การควบคุมคุณภาพมีความต่อเนื่องและตรวจสอบย้อนกลับได้ ผู้ผลิตมีความเข้าใจในการประเมินคุณภาพสินค้า ลดปัญหาการคืนสินค้าและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ลูกค้า นอกจากนี้ คู่มือยังเป็นเครื่องมือสนับสนุนการสร้างแบรนด์และเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ในตลาดระดับพรีเมียม ที่จะช่วยเปิดโอกาสทางการตลาดในอนาคต

2.2.5 กิจกรรมติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงาน

ช่วงเวลา กันยายน 2568 ณ อรัญญิก อำเภอนครหลวง พระนครศรีอยุธยา

ภาพกิจกรรมติดตาม ประเมินผล

รายละเอียดกิจกรรม

กิจกรรมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามความก้าวหน้า ประเมินผลลัพธ์เชิงผลผลิตและเชิงผลกระทบของโครงการ ตลอดจนรวบรวมบทเรียนและข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานในระยะถัดไป โดยครอบคลุมการจัดเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ รวมทั้งจัดทำรายงานสรุปผลในรูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่ รายงานทางเทคนิค รายงานสรุปสำหรับผู้บริหาร และเอกสารเผยแพร่เพื่อสื่อสารผลการดำเนินงานสู่ชุมชนและภาคีเครือข่าย

วิธีการดำเนินงาน

เริ่มด้วยการออกแบบกรอบการติดตามและประเมินผล ที่กำหนดตัวชี้วัดระดับผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ พร้อมนิยามตัวชี้วัด วิธีการเก็บข้อมูล แหล่งข้อมูล และความถี่การเก็บข้อมูล ดำเนินการสำรวจฐาน (baseline) ก่อนเริ่มกิจกรรม ผสมผสานการประเมินเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและกลุ่มย่อย กับช่างผู้ประกอบการ และลูกค้า เพื่อจับประเด็นปัญหาเชิงกระบวนการและผลกระทบทางสังคม ดำเนินการประชุมทบทวนผล (review meeting) เพื่อแปลผลเป็นแผนการปรับปรุง (adaptive action plan)

ผลการดำเนินงาน

การติดตามและประเมินผลทำให้เห็นชัดเจนว่าชุมชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและใช้ประโยชน์ได้จริง ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการเก็บข้อมูล เช่น การบันทึกการผลิต การตรวจสอบคุณภาพ และการสำรวจความพึงพอใจของลูกค้า ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ช่วยให้ทุกคนเห็นพัฒนาการของงานอย่างต่อเนื่อง เช่น จำนวนสินค้าที่ผลิตได้เพิ่มขึ้น ของเสียลดลง และรายได้ครัวเรือนสูงขึ้น นอกจากนี้ยังมีการประชุมแลกเปลี่ยนเป็นประจำ ทำให้ชุมชนเข้าใจปัญหาและแนวทางแก้ไขร่วมกัน เกิดความโปร่งใสและความมั่นใจในการทำงานร่วมกัน ผลลัพธ์คือชุมชนมีทักษะการติดตามงานด้วยตนเองมากขึ้น และสามารถนำข้อมูลไปต่อยอดทั้งด้านการผลิตและการตลาดได้ในระยะยาว

2.3 การประเมินผลการดำเนินกิจกรรมของโครงการ

การวิเคราะห์ผลสำรวจความพึงพอใจ

1. ความรู้ใหม่ (88%) เป็นมิติที่มีคะแนนสูงสุด แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมสามารถถ่ายทอดความรู้และองค์ความรู้ใหม่แก่ผู้เข้าร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะท้อนถึงความสำเร็จของกิจกรรม
2. แรงบันดาลใจ (86%) ผู้เข้าร่วมได้รับแรงบันดาลใจจากกิจกรรม ทำให้เกิดความมุ่งมั่นในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุกฎของตนเอง คะแนนสูงชี้ให้เห็นว่ากิจกรรมสามารถกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และการต่อยอดความสามารถได้
3. ทักษะ (84%) ผู้เข้าร่วมสามารถนำความรู้ไปพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุกฎได้ คะแนนสูงแสดงถึงความสำเร็จของกิจกรรมในด้านการฝึกปฏิบัติ (Hands-on) และ Workshop
4. การนำไปใช้ (83%) แม้เป็นมิติที่มีคะแนนต่ำที่สุด แต่ก็ยังสูงกว่าร้อยละ 80 ซึ่งสะท้อนว่า ผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่เห็นโอกาสในการนำความรู้และทักษะไปปรับใช้จริง อาจเป็นจุดที่ต้องติดตามและสนับสนุนเพิ่มเติม เช่น การให้คำปรึกษาเชิงลึก หรือการติดตามผลหลังกิจกรรม

โดยสรุป โครงการสามารถดำเนินกิจกรรมได้ตามเป้าหมายและบางตัวชี้วัดเกินความคาดหมาย ทั้งในด้านจำนวนผู้เข้าร่วม รวมถึงความพึงพอใจของผู้เข้าร่วม ซึ่งสะท้อนถึงความสำเร็จของโครงการในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น คู่มือการตรวจคุณภาพมาตรฐานมีดอร์ญุ๊ก ที่มีรูปแบบและเกณฑ์ชัดเจน สามารถใช้ได้จริงในกระบวนการผลิตของชุมชน และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์มีดอร์ญุ๊ก

ภาพรวมคะแนนความพึงพอใจในทุกมิติอยู่ในระดับสูง (83–88%) แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมสามารถถ่ายทอดความรู้ เพิ่มทักษะ และสร้างแรงบันดาลใจแก่ผู้เข้าร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีมิติที่เด่นที่สุดคือ ความรู้ใหม่ (88%) และ แรงบันดาลใจ (86%) ส่วน การนำไปใช้ (83%) เป็นมิติที่ควรมีมาตรการสนับสนุนเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้เข้าร่วมสามารถต่อยอดความรู้และทักษะได้เต็มศักยภาพ

บทที่ 3

สรุปผลการดำเนินงาน

- 3.1 สรุปผลการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของโครงการในภาพรวม
ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ
- 3.2 สรุปผลการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของโครงการใน
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
- 3.3 การประเมินผลกระทบจากการดำเนินโครงการ
- 3.4 สรุปกิจกรรมที่บรรลุเป้าหมายตามแผนการดำเนินงานของโครงการ
- 3.5 สรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณตามรายการกิจกรรมที่ระบุไว้ในข้อเสนอโครงการ

3.1 สรุปผลการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของโครงการในภาพรวม

ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ

ค่าเป้าหมายในแต่ละปี (3 ปี) ของผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ

ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วย	ค่าเป้าหมายในแต่ละปี					
		ปีที่ 1		ปีที่ 2		ปีที่ 3	
		แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล
1. จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ	คน	50	-	100	-	100	-
2. จำนวนเทคโนโลยีที่มีการถ่ายทอด 2.1 เทคโนโลยีที่ใช้การผลิตและพัฒนา ผลิตภัณฑ์ 2.2 การเพิ่มมูลค่า/การแปรรูปผลผลิต อย่างยั่งยืน 2.3 คู่มือมาตรฐานการผลิตและการ รับรองคุณภาพ 2.4 มาตรฐานการผลิตและการรับรอง คุณภาพ	เรื่อง	10	-	10	-	-	-
3. จำนวนมีต่อรัฐวิสาหกิจที่ผ่านการปรับปรุง ด้วยเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีคุณภาพสูงขึ้น และมีความหลากหลายเพิ่มขึ้นที่ได้รับ มาตรฐาน	ผลิตภัณฑ์	2	-	5	-	5	-
4. จำนวนวิทยากรชุมชนที่สร้างความ เชี่ยวชาญในเทคโนโลยี (หัวข้อตามข้อที่ 2)	คน	2	-	2	-	2	-
5. มาตรฐานในการตรวจคุณภาพ	มาตรฐาน	1	-	-	-	-	-
6. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	80	-	80	-	80	-

3.2 สรุปผลการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (ปีที่ 1)

ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วย	ค่าเป้าหมาย	
		แผน	ผล
1. จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ	คน	50	55
2. จำนวนเทคโนโลยีที่มีการถ่ายทอด 2.1 เทคโนโลยีที่ใช้การผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ 2.2 การเพิ่มมูลค่า/การแปรรูปผลผลิตอย่างยั่งยืน 2.3 คู่มือมาตรฐานการผลิตและการรับรองคุณภาพ 2.4 มาตรฐานการผลิตและการรับรองคุณภาพ	เรื่อง	10	10
3. จำนวนมีดอร์ญูญิกที่ผ่านการปรับปรุงด้วยเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีคุณภาพสูงขึ้นและมีความหลากหลายเพิ่มขึ้นที่ได้รับมาตรฐาน	ผลิตภัณฑ์	2	2
4. จำนวนวิทยากรชุมชนที่สร้างความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยี (หัวข้อตามข้อที่ 2)	คน	2	3
5. มาตรฐานในการตรวจสอบคุณภาพ	มาตรฐาน	1	1
6. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	80	85

3.3 การประเมินผลกระทบจากการดำเนินโครงการ

โครงการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาปรับปรุงกระบวนการผลิตมีดอร์ญูญิกตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ โดยเริ่มจากการคัดสรรวัตถุดิบคุณภาพสูง การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ควบคุมการตีและชุบเหล็กได้แม่นยำ การนำระบบดิจิทัลมาช่วยติดตามกระบวนการผลิตและตรวจสอบคุณภาพ ตลอดจนการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งหมดนี้ทำให้สินค้ามีคุณภาพสม่ำเสมอ ตรงตามมาตรฐาน และสามารถตอบโจทย์ตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ นอกจากนี้ ยังมีการฝึกอบรมช่างฝีมือให้สามารถใช้เทคโนโลยีใหม่ร่วมกับภูมิปัญญาดั้งเดิม ทำให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ระหว่างรุ่นได้อย่างต่อเนื่อง

1. ผลกระทบทางเศรษฐกิจ

เพิ่มรายได้

ก่อนดำเนินโครงการ กลุ่มช่างฝีมือออร์ญูญิกยังคงพึ่งพาตลาดท้องถิ่นเป็นหลัก จำนวนผู้ผลิตมีจำกัด รายได้คงที่ และยังไม่สามารถขยายไปยังตลาดต่างจังหวัดหรือการส่งออกได้ ทำให้ศักยภาพการเติบโตของชุมชนถูกจำกัด หลังการดำเนินโครงการ ออร์ญูญิกนิเวศ: พลังชุมชนสู่การพัฒนาวิถีไทยด้วยนวัตกรรม (ปีที่ 1) ชุมชนได้รับองค์ความรู้ด้านมาตรฐานการผลิต การตรวจสอบคุณภาพ และการสร้างแบรนด์ ส่งผลให้ มีดอร์ญูญิกได้รับการยอมรับในตลาดสากล มากขึ้น ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพสูงและหลากหลายตรงกับความต้องการของผู้บริโภคสมัยใหม่ นอกจากนี้ การใช้บรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัยและเป็น

มิตรต่อสิ่งแวดล้อมช่วยเพิ่มมูลค่าให้สินค้า ชุมชนสามารถขยายช่องทางการตลาดผ่าน ออนไลน์และ ตลาดต่างประเทศ ทำให้ยอดขายเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รายได้ของช่างฝีมือและครอบครัวสูงขึ้น และยัง เกิดการสร้างงานใหม่ในพื้นที่ ทั้งด้านการผลิต การบรรจุภัณฑ์ และการตลาดออนไลน์ ส่งผลให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและมีความสามารถในการแข่งขัน

รายการ	ก่อนโครงการ	หลังโครงการ	ผลกระทบ/เพิ่มขึ้น
รายได้เฉลี่ยต่อคน/เดือน	9,000 บาท	13,000 บาท	+4,000 บาท
ยอดขายรวม/เดือน	160,000 บาท	360,000 บาท	+200,000 บาท

** ตารางจากการสอบถาม กลุ่มมีดอรัญญิกบ้านไผ่หนอง, วิสาหกิจชุมชนกลุ่มมีดอรัญญิกวินัยรายเจริญ

ลดรายจ่าย

โครงการมุ่งเน้นการจัดการและใช้ทรัพยากรการผลิตอย่างคุ้มค่า โดยส่งเสริมการจัดการแหล่งวัสดุและอุปกรณ์ที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน พร้อมทั้งมีราคาที่เหมาะสม และผลักดันให้ชุมชนรวมกลุ่มเพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองราคาในการสั่งซื้อวัตถุดิบจำนวนมาก ช่วยให้ผู้ประกอบการลดค่าใช้จ่ายด้านการผลิตได้อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ยังถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อลดการสูญเสียหลักในกระบวนการตีมีด และสนับสนุนการใช้วัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การนำกระดาษรีไซเคิลจากชุมชนมาใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ ซึ่งช่วยลดต้นทุนได้พร้อมกับสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ

รายการ	ก่อนโครงการ	หลังโครงการ	ผลกระทบ/ลดลง
ต้นทุนวัตถุดิบ/ชิ้น	150 บาท	120 บาท	-30 บาท
ค่าบรรจุภัณฑ์/ชิ้น	50 บาท	45 บาท	-5 บาท

** ตารางจากการสอบถาม กลุ่มมีดอรัญญิกบ้านไผ่หนอง, วิสาหกิจชุมชนกลุ่มมีดอรัญญิกวินัยรายเจริญ

สรุป

โครงการอรัญญิกนิเวศ: พลังชุมชนสู่การพัฒนาวิถีไทยด้วยนวัตกรรม เพิ่มรายได้จากการขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศ พร้อมสร้างแบรนด์ มีมาตรฐานคุณภาพ และบรรจุภัณฑ์ทันสมัยตรงกับความ ต้องการผู้บริโภคสมัยใหม่ ชุมชนได้รับความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ทำให้ผลิตภัณฑ์คุณภาพสูง ลดการสูญเสีย วัสดุ และขยายโอกาสสร้างงานใหม่ในพื้นที่ โครงการยังสนับสนุนการจัดการและใช้วัสดุอย่างคุ้มค่า รวมถึง รวมกลุ่มต่อรองราคาและใช้วัสดุรีไซเคิล ลดต้นทุนการผลิต พร้อมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อผู้บริโภค

2. ผลกระทบด้านสังคม

โครงการช่วยเสริมสร้างศักยภาพชุมชนอรัญญิกให้เข้มแข็ง ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ชุมชนผู้ผลิตมีดสามารถเพิ่มรายได้และขยายช่องทางการตลาด ทำให้คุณภาพชีวิตของครอบครัวข้างมีดีขึ้น นอกจากนี้ การถ่ายทอดทักษะและเทคนิคการผลิตระหว่างรุ่นช่วยสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมการสร้างงานในพื้นที่ และสร้างความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของชุมชน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างชุมชน ภาครัฐ ภาคเอกชน และนักวิชาการยังช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างยั่งยืน

3. ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

โครงการช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วยการเลือกใช้วัตถุดิบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น เหล็กที่ผ่านกระบวนการผลิตอย่างยั่งยืนและไม่จากแหล่งปลูกที่ควบคุมได้ รวมถึงการนำวัสดุรีไซเคิล เช่น กระจาดรีไซเคิล มาใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ ช่วยลดปริมาณขยะและต้นทุนการผลิต การปรับปรุงกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีใหม่ช่วยลดการสูญเสียเหล็กและลดการใช้พลังงาน ทำให้กระบวนการผลิตมีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลให้การผลิตมีดอรัญญิกเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น และสร้างความตระหนักให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืนควบคู่ไปกับการรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น

3.4 สรุปกิจกรรมที่บรรลุเป้าหมายตามแผนการดำเนินงานของโครงการ (ปีที่ 1)

- ปีที่ 1 (พ.ศ.2568) เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

ในปีแรกของการดำเนินโครงการอรัญญิกนิวเจน: พลังชุมชนสู่การพัฒนาวิถีไทยด้วยนวัตกรรม

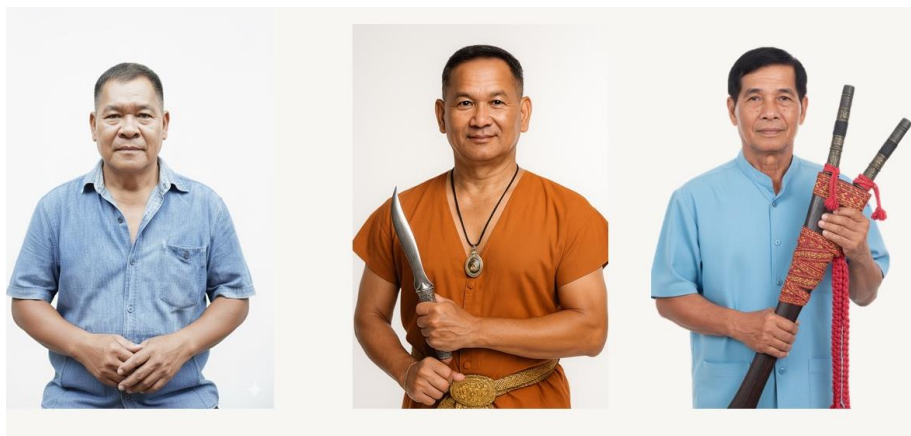
1. จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ โครงการมีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 55 คน ซึ่งมากกว่าเป้าหมายที่วางไว้ 50 คน แสดงให้เห็นว่าชุมชนมีความสนใจและพร้อมเข้าร่วมกิจกรรมฝึกอบรม การแลกเปลี่ยนความรู้ และการถ่ายทอดเทคโนโลยี ส่งผลให้การดำเนินโครงการเป็นไปอย่างราบรื่นและมีการมีส่วนร่วมจากกลุ่มเป้าหมายอย่างเต็มที่

2. จำนวนเทคโนโลยีที่มีการถ่ายทอด มีเทคโนโลยีทั้งหมด 10 เรื่องที่ถูกถ่ายทอดตามแผน ทั้งการปรับปรุงกระบวนการผลิต การเพิ่มมูลค่าและการแปรรูปผลผลิตอย่างยั่งยืน การจัดทำคู่มือมาตรฐานการผลิต และมาตรฐานการรับรองคุณภาพ ซึ่งสะท้อนว่าโครงการสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีได้ครบตามเป้าหมาย ช่วยให้ชุมชนเข้าถึงเครื่องมือและแนวทางพัฒนาผลิตภัณฑ์ได้อย่างครบวงจร

3. จำนวนมีดอรัญญิกที่ผ่านการปรับปรุงด้วยเทคโนโลยีใหม่ แม้เป้าหมายการปรับปรุงมีดตั้งไว้ 2 ผลิตภัณฑ์ แต่ข้อมูลผลลัพธ์ยังอยู่ระหว่างการเก็บข้อมูล อย่างไรก็ตามจากการติดตามพบว่าผลิตภัณฑ์เริ่มมีคุณภาพสูงขึ้น มีความหลากหลายมากขึ้น และตรงตามมาตรฐาน ทำให้ชุมชนสามารถนำไปต่อยอดการผลิตและขยายตลาดได้

4. จำนวนวิทยากรชุมชนที่สร้างความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยี จำนวนวิทยากรที่ได้รับการพัฒนาความเชี่ยวชาญมีทั้งหมด 3 คน ซึ่งเกินกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ 2 คน แสดงว่าชุมชนสามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีและสร้างบุคลากรต้นแบบได้สำเร็จ ทำให้เกิดการสืบทอดความรู้และความชำนาญไปยังผู้ผลิตรุ่นใหม่อย่างต่อเนื่องได้แก่

- นายพยงค์ ทรัพย์มีชัย
- นายไพโรจน์ พจน์ด้วง
- นายวินัย รวยเจริญ

ภาพวิทยากรชุมชนที่สร้างความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยี

5. มาตรฐานในการตรวจคุณภาพ โครงการสามารถจัดทำมาตรฐานในการตรวจคุณภาพได้ตามเป้าหมาย 1 มาตรฐาน ทำให้ชุมชนมีเครื่องมือในการประเมินและควบคุมคุณภาพของมีดอรัญญิกได้อย่างเป็นระบบ สร้างความเชื่อมั่นให้ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค

6. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ ผลสำรวจความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการอยู่ที่ 85% สูงกว่าเป้าหมาย 80% สะท้อนถึงความพึงพอใจต่อเนื้อหาการฝึกอบรม เทคนิคการผลิต และการถ่ายทอดเทคโนโลยีของโครงการ ผู้เข้าร่วมเห็นคุณค่าและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง

3.5 สรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณตามรายการกิจกรรมที่ระบุไว้ในข้อเสนอโครงการ

ปีงบประมาณ (พ.ศ.)	งบประมาณที่ ได้รับการ สนับสนุน (บาท)	งบประมาณที่ใช้ จ่าย (บาท)	งบประมาณ คงเหลือ (บาท)	หมายเหตุ
พ.ศ.2568	200,000.00	200,000.00	00.00	
พ.ศ.2569	200,000.00	0.00	200,000.00	
พ.ศ.2570	200,000.00	0.00	200,000.00	
รวม	600,000.00	200,000.00	400,000.00	

บทที่ 4

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

4.1 ปัญหา/อุปสรรค

4.2 ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข

4.1 ปัญหา/อุปสรรค

1. ชุมชนผู้ผลิตมีดอร์ญิกบางกลุ่มยังขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยีใหม่
2. ต้นทุนวัตถุดิบและค่าใช้จ่ายด้านพลังงานสูงขึ้น ส่งผลต่อการควบคุมต้นทุนการผลิต
3. ระบบการตลาดออนไลน์ยังไม่เข้าถึงผู้ผลิตทุกครัวเรือน บางกลุ่มยังพึ่งพาการขายแบบดั้งเดิม ทำให้เข้าถึงลูกค้าใหม่ได้ช้า

4.2 ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข

1. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการแบบลงมือทำ เพื่อให้ชุมชนฝึกใช้เครื่องจักรและเทคโนโลยีใหม่จนเกิดความคุ้นเคย
2. จัดทำคู่มือสั้น ๆ หรือสื่อวิดีโอภาษาเข้าใจง่าย ให้ชุมชนสามารถทบทวนได้ด้วยตนเองแม้ไม่มีผู้เชี่ยวชาญอยู่ด้วย
3. สนับสนุนการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น Facebook, TikTok, และ E-commerce
4. สร้างกลไกการติดตามแบบมีส่วนร่วม โดยให้คนในชุมชนร่วมเป็นคณะทำงาน เพื่อลดช่องว่างการสื่อสารและเพิ่มความโปร่งใส

ภาคผนวก

แผนพัฒนาคุณภาพและสร้างมาตรฐานมีดอรัญญิก

มิดอรัญญิก

"มิดอรัญญิก" เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ยังรักษาสืบมาตั้งแต่สมัยอยุธยา ย้อนกลับไปเมื่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชโปรดให้สมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึก ยกทัพตีเมืองเวียงจันทน์ เหล่าช่างตีมีดฝีมือเยี่ยมถูกเกณฑ์มายังแผ่นดินสยาม พร้อมนำศิลปะแห่งการตีเหล็กติดตัวมาสร้างรากฐานใหม่

เมื่อศึกสงครามสงบลง วิชาตีมีดที่เคยสร้างอาวุธในสนามรบ ถูกนำมาปรับใช้เพื่อสร้างเครื่องมือทำมาหากิน และกลายเป็นสินค้าขึ้นชื่อที่วางขาย ณ หมู่บ้านโรงบ่อนอรัญญิก ด้วยคุณภาพอันเป็นเลิศ ทำให้มีดเหล่านี้ได้รับ การยอมรับและถูกเรียกขานในชื่อ "มิดอรัญญิก" トラจนถึงปัจจุบัน

จากดาบนักรบสู่ระดับสากล มิดอรัญญิกยังคงเอกลักษณ์แห่งงานฝีมือ ผลิตด้วยความ ประณีต คมกริบ ทนทาน และออกแบบให้เหมาะมือ สามารถปรับแต่งดีไซน์ตามความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างเฉพาะตัว

นี่คือเรื่องราวของศาสตร์และศิลป์ที่ส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น มีดที่เคยเป็นอาวุธแห่งสนามรบ

ARANYIK REDESIGN

โครงการ "ส่งเสริมและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นชุมชนผู้ผลิตมีดอรัญญิก"

ระยะแรก ปีที่ 1 การทำความเข้าใจและการพัฒนาพื้นฐาน (Empathize & Define)

1. การศึกษาความต้องการและปัญหา
2. การสร้างเครือข่ายและความร่วมมือ (Ideate)
3. การทดลองแนวคิดและพัฒนาโมเดลธุรกิจ (Prototype)

ระยะกลาง ปีที่ 2 การพัฒนาและขยายตลาด (Test & Iterate)

1. การปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานการผลิต
2. การพัฒนาช่องทางการตลาด
3. การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ระยะสุดท้าย ปีที่ 3 การยกระดับและความยั่งยืน (Implement & Scale)

1. การขยายกำลังการผลิต
2. การสร้างมาตรฐานและการรับรองผลิตภัณฑ์
3. การพัฒนานโยบายสนับสนุนและความร่วมมือ
4. การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

รูปแบบมีด: การปรับปรุงแบบการออกแบบให้ทันสมัยและตอบโจทย์การใช้งานในชีวิตประจำวันของคนรุ่นใหม่ โดยคำนึงถึงทั้งความสวยงามและความสะดวกในการใช้งาน แต่ยังคงรักษาอัตลักษณ์ดั้งเดิมของมีดอรัญญิกเอาไว้

แนวคิดของชุมชน: การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาแนวคิดในการดำเนินชีวิตของชุมชน เพื่อให้สอดคล้องกับโลกยุคใหม่ ในขณะที่ยังคงคุณค่าของประเพณีและวัฒนธรรมดั้งเดิมไว้

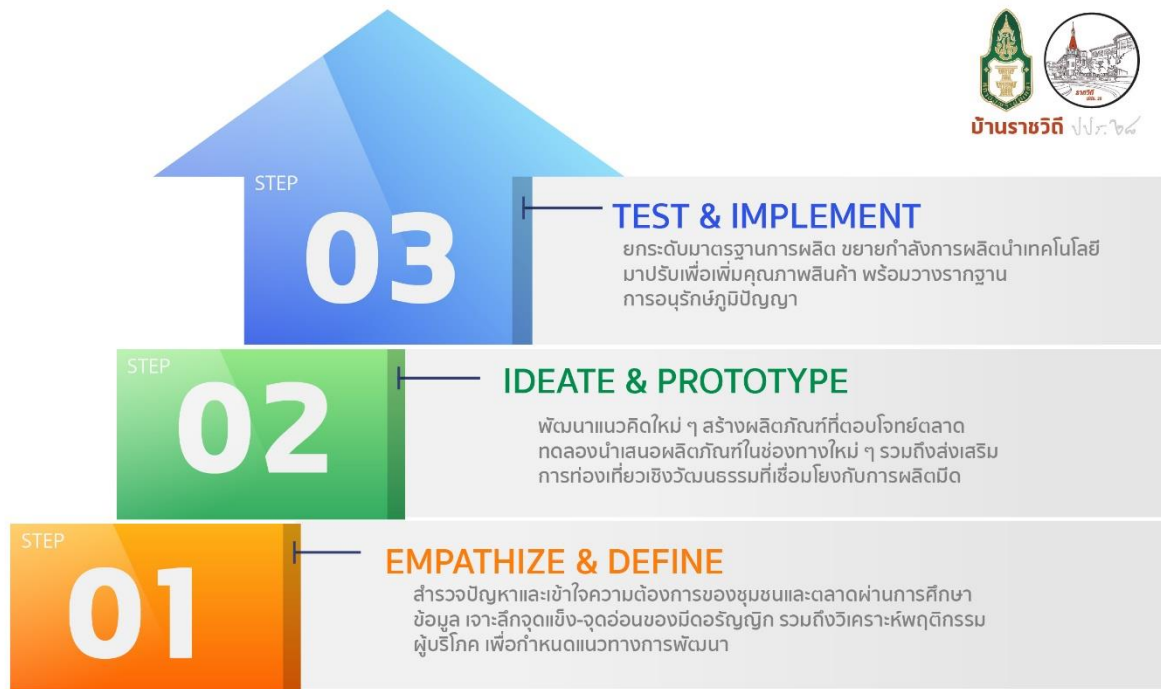
องค์ประกอบของทุนวัฒนธรรม: การนำเอาทุนวัฒนธรรมของชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ เช่น การพัฒนาอุตสาหกรรมการทำมีดให้กลายเป็นสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้น แต่ยังคงรักษาเอกลักษณ์ของวิถีชุมชนดั้งเดิม

กลุ่มเป้าหมาย (Target Market): การเปลี่ยนแปลงกลุ่มเป้าหมายจากการขายสินค้าราคาประหยัด (mass) ไปสู่การเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า โดยเน้นกลุ่มลูกค้าที่มองหาผลิตภัณฑ์หัตถศิลป์ที่มีคุณภาพสูง และตอบโจทย์ไลฟ์สไตล์ใหม่

จากหัตถกรรมสู่หัตถศิลป์: การยกระดับผลิตภัณฑ์จากการทำงานฝีมือ (หัตถกรรม) ให้กลายเป็นหัตถศิลป์ที่มีความสวยงามและมีมูลค่าในเชิงศิลปะ รวมถึงสามารถสร้างความแตกต่างในตลาด

การสร้างโอกาสในการขยายตลาด: การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายและตอบสนองความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

การเชื่อมโยงชุมชนกับนักออกแบบและผู้ประกอบการ: การสร้างเครือข่ายระหว่างชุมชนผู้ผลิตมีดกับนักออกแบบและผู้ประกอบการ เพื่อนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่มีความเป็นเอกลักษณ์และสามารถขยายตลาดได้

แผนพัฒนา 3 ปี โครงการส่งเสริมและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นชุมชนผู้ผลิตมรดกภูมิปัญญา

บ้านราชวิถี

โครงการ "ส่งเสริมและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นชุมชนผู้ผลิตมรดกภูมิปัญญา" โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสำหรับนักบริหารระดับสูง (ปปร.) รุ่นที่ 28 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง สถาบันพระปกเกล้า จัดทำโดย กลุ่มบ้านราชวิถี ภายใต้หัวข้อ "พลเมืองกับการพัฒนาประเทศ"

เพื่อยกระดับการผลิตให้ยั่งยืน ควบคู่กับการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์เพื่อแข่งขันในตลาดทั้งในและต่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ Design Thinking เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้และสร้างนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ตลาด แผนพัฒนา 3 ปี ยกระดับสู่ความยั่งยืน

REDESIGN

รูปแบบมิด: การปรับปรุงแบบการออกแบบมิดให้ทันสมัยและตอบโจทย์การใช้งานในชีวิตประจำวันของคนรุ่นใหม่ โดยคำนึงถึงทั้งความสวยงามและความสะดวกในการใช้งาน แต่ยังคงรักษาอัตลักษณ์ดั้งเดิมของมิดอริญญิกเอาไว้

แนวคิดของชุมชน: การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาแนวคิดในการดำเนินชีวิตของชุมชน เพื่อให้สอดคล้องกับโลกยุคใหม่ ในขณะที่ยังคงคุณค่าของประเพณีและวัฒนธรรมดั้งเดิมไว้

องค์ประกอบของทุนวัฒนธรรม: การนำเอาทุนวัฒนธรรมของชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ เช่น การพัฒนาอุตสาหกรรมการทำมิดให้กลายเป็นสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้น แต่ยังคงรักษาเอกลักษณ์ของวิถีชุมชนดั้งเดิม

กลุ่มเป้าหมาย (Target Market): การเปลี่ยนแปลงกลุ่มเป้าหมายจากการขายสินค้าราคาประหยัด (mass) ไปสู่การเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า โดยเน้นกลุ่มลูกค้าที่มองหาผลิตภัณฑ์หัตถศิลป์ที่มีคุณภาพสูง และตอบโจทย์ไลฟ์สไตล์ใหม่

จากหัตถกรรมสู่หัตถศิลป์: การยกระดับผลิตภัณฑ์จากการทำงานฝีมือ (หัตถกรรม) ให้กลายเป็นหัตถศิลป์ที่มีความสวยงามและมีมูลค่าในเชิงศิลปะ รวมถึงสามารถสร้างความแตกต่างในตลาด

การสร้างโอกาสในการขยายตลาด: การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายและตอบสนองความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

การเชื่อมโยงชุมชนกับนักออกแบบและผู้ประกอบการ: การสร้างเครือข่ายระหว่างชุมชนผู้ผลิตมิดกับนักออกแบบและผู้ประกอบการ เพื่อนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่มีความเป็นเอกลักษณ์และสามารถขยายตลาดได้

សំណាក

การ์ด และ แพนทเทิร์น

มรดกภูมิปัญญา

"มรดกภูมิปัญญา" เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ยังคงสืบทอดมาตั้งแต่สมัยอยุธยา
ย้อนกลับไปถึงสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชโปรดให้สมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึก
ยกทัพตีเมืองเวียงจันทน์ เหล่าช่างฝีมือที่ย้ายมาอยู่ยังแผ่นดินสยาม พร้อม
นำศิลปะแห่งการตีเหล็กตีตัวมาสร้างรากฐานใหม่

เมื่อศึกสงครามสงบลง วิชาตีมีดที่เคยสร้างอาวุธในสนามรบ ถูกนำมาปรับใช้เพื่อสร้าง
เครื่องมือทำมาหากัน และกลายเป็นสินค้าขึ้นชื่อที่วางขาย ณ หมู่บ้านอรัญญิก
ด้วยคุณภาพอันเป็นเลิศ ทำให้มีดเหล่านี้ได้รับ การยอมรับและถูกเรียกขานในชื่อ
"มีดอรัญญิก" ตราบจนปัจจุบัน

จากดาบมีกรบสู่ระดับสากล มีดอรัญญิกยังคงเอกลักษณ์แห่งงานฝีมือ ผลิตด้วยความ
ประณีต คุมกริบ ทนทาน และออกแบบให้เหมาะมือ สามารถปรับแต่งได้อันตามความต้องการ
ของผู้ใช้ได้อย่างเฉพาะตัว

นี่คือเรื่องราวของศาสตร์และศิลป์ที่ส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น มีดที่เคยเป็นอาวุธแห่งสนามรบ

